

mčřenou. Proti žalobě namítla žalovaná nepříslušnost řádných soudů, tvrdíc, že jest příslušným živnostenský soud v T. Soud první stolice námitce vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku nepříslušnosti soudu.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Jde o nárok ze smlouvy ve prospěch třetí osoby (§ 881 obč. zák.), kterou se zavázala podle žalobcových údajů žalovaná firma vypláceti mu služební příjmy neztenčené v ten způsob, že se uvolila platiti zaň ze svého eráru daň z příjmů služebních a z premií vypadajících naň z výroby briket, aniž by mu daně ty z jeho služebních příjmů a premií jakkolivěk srážela. Žalobce byl ve službě v briketárně žalované firmy jako vedoucí závodní inženýr po tři roky až do 30. dubna 1923 a po tu dobu zaplatila prý zaň žalovaná firma na dani z příjmu úhrnem 4.888 Kč — nezaplatila prý však zaň daně dodatečně mu předepsané ze služebních příjmů tehdejších penízem 13.547 Kč s 7% úroky platebním příkazem ze dne 12. července 1927. Navrhl proto, by byla žalovaná firma uznána povinnou tuto dlužnou dodatečně předepsanou daň zaplatiti zaň eráru k rukám berního úřadu v T. Poněvadž první soud zjistil, že pobočný závod žalované firmy v M., u něhož byl žalobce zaměstnán, jest zapsán v obchodním rejstříku u krajského soudu v L. a že předmětem jeho jest výroba a prodej skleněného zboží a dobývání surovin k tomu potřebných, podléhá podnik ten podle čl. IV vyhl. pat. k živn. řádu předpisům tohoto řádu a žalobce jest jako vedoucího závodního inženýra briketárny, tedy zaměstnance vykonávajícího vyšší technické služby, považovati za obchodního pomocníka podle § 2 čís. 1 zák. o obch. pom. Poněvadž tedy jde o nárok z poměru služebního, upraveného zákonem o obch. pomoc., jest živnostenský soud podle § 41 zák. citovaného povolán k projednání a rozhodnutí tohoto sporu, a to podle § 3 druhý odstavec zákona ze dne 27. listopadu 1896, čís. 218 ř. zák. výlučně. Rekursní soud má však za to, že nárok touto žalobou uplatněný má sice zákonný podklad v rozvázaném poměru služebním, že prý však skutečnost, ze které žalobce odvozuje svůj konkrétní nárok proti žalované, nezapadá již do rámce poměru služebního a že prý jest příslušným k projednání této rozepře řádný soud. Neprávem, an žalobce opírá žalobní nárok výslovně o služební smlouvu, která byla podkladem služebního poměru, a vyvěrá tudíž žalobní nárok přímo z oné služební smlouvy, z onoho služebního poměru. Tomu není na závalu, že platební příkaz berní správy byl vydán teprve po ukončení poměru služebního. Rozhodným zůstává, že se daň, která se má zaplatiti, týče příjmů žalobcových, jež měl za služebního poměru, že daň ta má v poměru tom základ a jediné odůvodnění. Okolnost, že platební příkaz byl vydán teprve po ukončení služebního poměru, jest pro posouzení otázky příslušnosti soudu zcela lhostejnou.

Čís. 8885.

Prozatímní opatření.

K osvědčení nebezpečí podle § 379 ex. ř. stačí, je-li pravděpodobné,

že jednáním nebo opomenutím dlužníkovým, třeba nikoliv obmyslným, bude přivoděna nepříznivá změna v jeho majetkových poměrech, kterouž by mohlo býti zmařeno nebo značně stíženo vydobytí peněžité pohledávky.

Vklady u peněžních ústavů mohou býti obstaveny (§ 379 čís. 3 ex. ř.) i bez zabavení a uschování vkladních knížek.

(Rozh. ze dne 18. dubna 1929, R I 235/29.)

K zajištění peněžité pohledávky povolil s o u d p r v é s t o l i c e toto prozatímní opatření: K zajištění nároku proti odpůrci na zaplacení 14.500 Kč s 5% úroky ode dne 21. prosince 1928 s příslušenstvím, který si činí ohrožená strana, zapovíá soud odpůrci, by nenakládal s pohledávkou 14.500 Kč s příslušenstvím t. j. s polovinou vkladů u záložny v Č. na jméno Jan Š. se vkladem plus minus 11.000 Kč, tedy obstávkou 5.500 Kč a u Spořitelního a záložního spolku v D. na jména Jan Š. a 18.000 plus minus, tedy obstávkou 9.000 Kč, zejména, by nevybral tuto pohledávku. Od doručení tohoto usnesení jest odpůrce zodpověden za všechnu škodu povstalou tím, že neposlechl soudního příkazu. Může se však sprostiti této odpovědnosti, složiv u soudu dlužný peníz. R e k u r s n í s o u d zamítl návrh na povolení prozatímního opatření. D ů v o d y: Podle § 379 ex. ř. netřeba sice obmyslného jednání dlužníkového, nýbrž stačí, když nebezpečí ohrožující vydobytí pohledávky vysvítá z takových jednání dlužníkových, která nejsou hospodářsky a právně nutná neb obvyklá, zmenšují jeho jmění nebo činí je věřiteli nepřístupným (rozh. čís. 830 sb. n. s.). V tom směru tvrdila navrhovatelka pouze, že odpůrce vysedává celé dny v hostincích a se opíjí. Dále tvrdila, že žalovaný jest oddán marnotratnictví, a dovolává se stvrzení obecního úřadu v B. ze dne 14. prosince 1928, ve kterém se jen praví, že žalovaný jest oddán opilství a tráví celé dny v hostincích, tak že prý jest nebezpečí, že by vklady spořitelní promarnil. O marnotratnictví vůbec se tam zmínka nečiní. To nemůže postačiti k osvědčení nebezpečí. Nehledíc k tomu, jest otázka, zdali tvrzení žalobkyně o tom, že polovice vkladů patří jí, jest potvrzením obecního úřadu dostatečně osvědčeno, protože není udán pramen, na základě kterého obecní úřad potvrzení to vydává.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu s těmito dodatky: Záložně v Č. a Spořitelnímu a záložnímu spolku v D. jako poddlužníkům se přikazuje, by až na další soudní nařízení neplnily, co dluhují odpůrci ohrožené strany z nároku shora uvedeného, ani jinak nic nepodnikly, co by mohlo zmařiti nebo značně ztížiti exekuci na tyto peněžité pohledávky. Poddlužníci jsou zodpovědni za všechnu škodu povstalou tím, že by neposlechl soudního příkazu. Mohou se však sprostiti této zodpovědnosti, složivše u soudu dlužné vklady. Zatímní opatření nebude vykonáno a již vykonané opatření zruší soud na návrh odpůrce ohrožené strany, složí-li tento u soudu 14.500 Kč.

D ů v o d y:

Rekursní soud nepokládal za osvědčené nebezpečí podle § 379 ex. ř. a vyslovil pochybnost o tom, zda jest nárok osvědčen. Ani v tom,

ani v onom směru nelze s ním souhlasiti. Žalobkyně, navrhovatelka, opírá žalobní nárok na výplatu polovice peněžních vkladů o tvrzení, že byla se žalovaným manželem spoluvlastnicí usedlosti rovným dílem, že oba společně hospodařili, že manžel jiného výdělku neměl a že ukládal úspory ze společného hospodaření do peněžních ústavů, že se však zdráhá vydati jí polovici úspor. Tento nárok jest osvědčen jednak nespornou skutečností, že oba manželé skutečně byli spoluvlastníky usedlosti, jednak potvrzením obecního úřadu, že peněžní vklady pocházejí ze společného hospodaření obou manželů. Nebezpečnoství odůvodňuje navrhovatelka tím, že její manžel jest oddán opilství a marnotratnosti, že celé dny vysedá v hostincích, že s navrhovatelkou ve společné domácnosti nežije, že se od ní odstěhoval do samostatného bytu v jiné obci a že jest nebezpečnoství, že našetřené peníze promarní, protože nemá jiného majetku. Také toto nebezpečnoství jest osvědčeno jednak nespornou skutečností, že manžel žije v jiné obci než jeho manželka a potvrzením obecního úřadu, že odpůrce navrhovatelky nemá jiného majetku, než výměnek a peněžní vklady, že jest oddán opilství a že ponejvíce celé dny tráví v hostincích. K osvědčení nebezpečnoství podle § 379 ex. ř. stačí, je-li pravděpodobno, že jednáním neb opomenutím dlužníkovým — třeba nikoli obmyslným — bude přivoděna nepříznivá změna v jeho majetkových poměrech, kterouž by mohlo býti zmařeno nebo značně stíženo vydobytí peněžité pohledávky. To v tomto případě bylo osvědčeno, a nebylo třeba osvědčovati ještě zvlášť marnotratnost, když bylo osvědčeno, že odpůrce navrhovatelky jest oddán opilství. Osvědčení neznamená plnou jistotu, nýbrž jen pravděpodobnost a slouží k tomu, by soudu byla poskytnuta možnost úsudku o pravděpodobnosti určité skutečnosti tak, by měl jakousi záruku, že jsou tu podmínky toho kterého opatření. K námitkám, které přednesl odpůrce navrhovatelky ve svém rekursu, jest podotknouti ještě toto: Jde tu o prozatímní opatření k zajištění peněžité pohledávky obstavkou vkladů v peněžních ústavech podle § 379 čís. 3 ex. ř., nikoli o zajištění jiných nároků podle § 382 čís. 7 ex. ř., jak míní odpůrce navrhovatelky. Vklady mohou býti obstaveny i bez zabavení a uschování vkladních knížek, protože obstavka nezakládá právo zástavní a nemá za účel docíliti výplaty vkladů, nýbrž jen zákazu výplaty, t. j. zachování dosavadního stavu. To odpovídá také praktické potřebě a tomu svědčí i předpis § 10 zákona ze dne 14. dubna 1920, čís. 302 sb. z. a n. o spořitelnách, jenž podle třetího odstavce § 1 zákona ze dne 10. října 1924, čís. 239 sb. z. a n., platí i pro záložny a podle něhož nesmí ani na předložení vkladní knížky nic vyplatiti, je-li výplatě na překážku soudní zákaz. Usnesení prvního soudu obsahuje určení času, na který se opatření činí. V té příčině není opačné tvrzení odpůrce navrhovatelky správné. Za to správné jest jeho tvrzení, že usnesení prvního soudu neobsahuje ani příkaz poddlužníkům podle § 379 čís. 3 ex. ř., ani určení peněžité částky, jejímž soudním složením by odpůrce navrhovatelky nabyl práva k návrhu na zrušení (§ 391 prvý odstavec ex. ř.). Mimo to neobsahuje usnesení prvního soudu poučení pro poddlužníky podle § 385 druhý odstavec ex. ř., za to však obsahuje dvakrát předmět obstavky a jest vůbec ledabyly sepsáno, neboť vše to bylo v žádosti žalobkyně navrhováno a jest také v exekučním vzorci čís. 344/204 uve-

deno. V těchto směrech bylo nutno povolující usnesení doplniti. Ze spisů není vidno, zda bylo usnesení doručeno také záložně v Č.; zdá se, že nikoli, neboť není uvedena v doručném opatření a chybí její zpáteční lístek. Bude na prvním soudě, aby i v té příčině zjednal nápravu.

Čís. 8886.

Omezený (tichý) postup (cese), záležející v tom, že postupitel postupuje postupníku pohledávku, příslušející postupiteli proti třetí osobě, k úhradě svého dluhu u postupníka, ale nepostupuje mu právo uplatňovati žalobou pohledávku proti dlužníkovi.

Tím, že bez námítky přijal nejen účty, nýbrž i výpisy z obchodních knih, na nichž byla poznámka splatnosti do určité lhůty a stanovení výše úroků z prodlení, podrobil se příjemce mlčky těmto podmínkám.

(Rozh. ze dne 18. dubna 1929, Rv I 1192/28.)

Proti žalobě o zaplacení peněžité pohledávky namítl žalovaný nedostatek žalobcova oprávnění k žalobě, ježto prý žalobce postoupil všechny své pohledávky firmě G., svazu nákupních společenstev. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby, odvolací soud z těchto důvodů: Žalovaný neprávem uplatňuje proti žalobnímu nároku nedostatek aktivního oprávnění žalobkyně k žalobě. Ze zjištění prvního soudu vyplývá, že žalobkyně, jež náležela ke G. svazu nákupních společenstev, jako člen společenstva a byla mu větší částky dlužna, ujednala smlouvou s G. s platností od 1. října 1923, že formálně přejdou aktiva i pasiva její do držby G., aniž byli jednotliví dlužníci žalobkyně o této smlouvě vyrozuměni, že však žalobkyně přes to vedla na venek obchod pod svým jménem, vymáhala sama pohledávky a prováděla platy, třebaže na fakturách byla poznámka o postupu pohledávky G. Vyplývá to ze seznání svědků, podle nichž G. prováděla jen kontrolu obchodu žalobkyně tím, že jí musely býti hlášeny všechny nákupy a prodeje žalobkyně a zasílány všechny k vedení obchodu právě nepotřebné, tedy přebývající peníze ke krytí jejích pohledávek za žalobkyní, kterou financovala, ale že bylo i právem žalobkyně, by pohledávky u svých dlužníků soudně vymáhala. Z toho plyne, že náleželo jí právo uplatňovati žalobní pohledávku proti žalovanému vlastním jménem. To uznal i sám žalovaný tím, že ve vyrovnávacím řízení nepopřel hlasovací právo žalobkyně pro její k vyrovnacímu řízení přihlášenou pohledávku 11.689 Kč, jakž vysvítá z dotyčných spisů vyrovnávacího řízení. Ze zjištění prvního soudu vyplývá však dále, že žalovaný měl za obchodního spojení se žalobkyní u ní běžné konto s položkami »dal« a »má dáti«, a že z tohoto konta byl mu na jeho žádost dán výpis, že žalovaný přijímal bez námitek účty, na nichž byla poznámka »splatno 21 dní po obdržení zboží a že se počítají v případě prodlení 8% úroky«.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.